
[2002-4-RE](#)

CAUSA 2002-4-RE

Número de registre: 186-2002. Recurs d'empara

AUTE DEL DIA 9 DE SETEMBRE DEL 2002

BOPA núm. 68, de l'11 de setembre del 2002

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional el dia 21 de juny del 2002 per la representació processal del Sr. Manuel Vázquez Belmonte, mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra els autes de dates 25 de juny del 2001, 28 de febrer i 30 de maig del 2002, dictats per la batlle d'instrucció i pel president del Tribunal de Corts, respectivament, per haver-se produït una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció i del dret a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució i atès que sol·licita al Tribunal Constitucional que vulgui atorgar l'empara sol·licitada i anul·lar l'aute del president del Tribunal de Corts de data 28 de febrer del 2002, "recaigut en el marc de la causa núm. 372-1/01, en el qual s'acordava desestimar el recurs d'apel·lació interposat per aquesta part contra l'Aute d'Arxiu dictat per l'Hble. Sra. Batlle instructora confirmant la no admissió a tràmit de la querella formulada per aquesta part. (...) anul·lar també l'Aute de la Sra. Batlle d'Instrucció de data 25 de juny del 2001 que declarava la no admissió a tràmit de la querella formulada per aquesta part i l'arxiu de les diligències prèvies. (...) Retrotreure les actuacions al moment en què es va dictar l'aute de la Batlle d'Instrucció en el qual dicta l'Aute d'inadmissió de la querella i arxiu de les diligències prèvies, revocant-se el mateix, admetent-se la querella i, a partir d'aquell moment, reobrint-se les diligències prèvies i seguir el procediment penal pel seu curs. (...) Anul·lar l'Aute del President del Tribunal de Corts de data 30 de maig del 2002 no donant lloc a l'incident de nul·litat d'actuacions";

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal de data 26 de juliol del 2002;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Miguel Herrero de Miñón;

Antecedents

Primer

Com a conseqüència d'un accident laboral ocorregut el dia 20 de gener del 2000, el Sr. Manuel Vázquez Belmonte, va patir greus lesions que li van causar una incapacitat permanent del 70 % per a l'exercici de la seva professió habitual.

Mitjançant un informe tramés pel Servei de Policia en data 29 de febrer del 2000, es van incoar les diligències prèvies número DP 122-1/00 per un presumpte delictes de lesions per imprudència.

Segon

Amb data 2 de febrer del 2001, la batlle instructora va dictar un aute d'arxiu de les diligències prèvies ja que practicats els actes d'investigació necessaris va considerar que la culpa del perjudicat va ser decisiva en la producció del resultat lesiu. Contra aquest aute no es va interposar recurs i per tant les diligències van ser arxivades el dia 19 de febrer del 2001.

Tercer

Amb data 11 de juny del 2001, la representació processal del Sr. Manuel Vázquez Belmonte va formular querella criminal per un delictes major de lesions per imprudència contra els Srs. José Augusto de Sousa i Fernando Giadas Méndez i contra els responsables civils de Construccions Modernes, SA i Catalana Occident, SA.

Quart

Mitjançant aute de data 25 de juny del 2001, la batlle instructora va decidir no admetre a tràmit la querella i va arxivar les diligències prèvies obertes sota el número DP 372-1/01, per considerar que "en el marc de les diligències prèvies, ja es varen practicar els actes d'investigació necessaris per tal de determinar la naturalesa i les circumstàncies dels fets, les persones que hi van participar i el procediment aplicable, havent-se acordat (...) l'arxiu de les diligències en considerar la culpa del perjudicat decisiva en la producció del resultat lesiu" i també perquè "dit aute ha esdevingut ferm, en no haver-hi interposat les parts recurs d'apel·lació en temps i forma".

Cinquè

Amb data 5 de juliol del 2001, la representació processal del Sr. Manuel Vázquez Belmonte va interposar recurs d'apel·lació contra l'aute esmentat per considerar que l'aute d'arxiu dictat el dia 2 de febrer del 2001, en el marc de la causa DP 122-1/00, no li podia ser oposable ja que el querellant es trobava en la impossibilitat de formular recurs contra l'aute per no ser part en el procediment, perquè no s'havia constituït part pel fet de no haver presentat querella. I també per considerar que de les circumstàncies en què es va produir l'accident es desprenia una clara responsabilitat de l'encarregat que va encomanar la feina al treballador lesionat i també de la persona que utilitzava la grua en aquells moments.

Sisè

Amb data 28 de febrer del 2002, el president del Tribunal de Corts va dictar un aute en què desestimava el recurs d'apel·lació interposat contra l'aute d'arxiu dictat per la batlle instructora el dia 25 de juny del 2001 i confirmava íntegrament la resolució esmentada ja que "tot i considerar l'existència d'indicis de responsabilitat que faria improcedent l'arxiu de les diligències prèvies, el

cert és que l'aute d'arxiu esdevingué ferm”.

Setè

La representació processal del Sr. Manuel Vázquez Belmonte va interposar incident de nul·litat d'actuacions contra aquesta decisió per vulneració dels drets recollits en l'article 10 de la Constitució, sol·licitant la declaració de nul·litat de l'aute de data 28 de febrer del 2002, dictat pel president del Tribunal de Corts.

Mitjançant aute de data 30 de maig del 2002, el president del Tribunal de Corts va desestimar l'incident de nul·litat d'actuacions.

Vuitè

Amb data 21 de juny del 2002, la representació processal del Sr. Manuel Vázquez Belmonte va presentar davant el Tribunal Constitucional, un escrit de recurs d'empara en què al·legava en primer lloc que “Pretendre que la querella d'aquesta part no es pot admetre i arxivar la present causa, número DP 372-1/01, només perquè en el marc d'una causa anterior, la número DP 122-1/00, en la qual el meu mandant no era part, se li va notificar l'article 18 del Codi de Procediment Penal i després l'aute d'arxiu al seu advocat, és a l'entendre d'aquesta part una clara vulneració del dret fonamental a la jurisdicció que tota persona, i per suposat el perjudicat, té” i que “s'està negant al meu mandant l'exercici de les seves accions penals quan el propi Tribunal de Corts reconeix que existeixen indicis de criminalitat en les persones dels querellats. (...) L'Aute del Tribunal de Corts –i prèviament el de la Sra. Batlle instructora- deixa al Sr. Vázquez en la més absoluta indefensió, doncs de fet se li està imposant la fermesa i els efectes de cosa jutjada d'un Aute d'Arxiu de les actuacions, notificat al seu advocat, en el marc d'una causa en la qual no era part (...) en definitiva un Aute -ni tan sols és una Sentència- que no té caràcter de contradictori”.

En segon lloc, la representació processal del recurrent considera que “es vulnera també el dret a un procés de durada raonable, doncs el procediment penal està subjecte a uns terminis previstos al Codi de Procediment Penal, que són oposables, entén aquesta defensa, no només als administrats. En el present cas, s'evidencia un termini superior al previst al Codi de Procediment Penal entre el recurs d'apel·lació formulat per aquesta part i la decisió objecte del present escrit de nul·litat d'actuacions”.

Per acabar la representació processal del recurrent sol·licita al Tribunal Constitucional que vulgui atorgar l'empara sol·licitada i anul·lar l'aute del president del Tribunal de Corts de data 28 de febrer del 2002, “recaigut en el marc de la causa núm. 372-1/01, en el qual s'acordava desestimar el recurs d'apel·lació interposat per aquesta part contra l'Aute d'Arxiu dictat per l'Hble. Sra. Batlle instructora confirmant la no admissió a tràmit de la querella formulada per aquesta part; (...) anul·lar també l'Aute de la Sra. Batlle d'Instrucció de data 25 de juny del 2001 que declarava la no admissió a tràmit de la querella formulada per aquesta part i l'arxiu de les diligències prèvies. (...) Retrotreure les actuacions al moment en què es va dictar l'aute de la Batlle d'Instrucció en el qual dicta l'Aute d'inadmissió de la querella i arxiu de les diligències prèvies, revocant-se el mateix, admetent-se la querella i, a partir d'aquell moment, reobrint-se les diligències prèvies i seguir el procediment penal pel seu curs. (...) Anul·lar l'Aute del President del Tribunal de Corts de data 30 de maig del 2002 no donant lloc a l'incident de nul·litat d'actuacions”.

Novè

Amb data 26 de juliol del 2002, el Ministeri Fiscal va presentar un informe en què demanava la inadmissió a tràmit del recurs d'empara presentat pel recurrent per incompetència manifesta del Tribunal Constitucional ja que correspon a les jurisdiccions ordinàries la funció d'interpretar les lleis que fixen les regles de procediment i de competència. "Que únicament seria competència del Tribunal Constitucional la revisió de la interpretació de la legalitat processal practicada per les jurisdiccions ordinàries quan aquestes es realitzen d'una forma no raonable, arbitrària o infonamentada en dret, circumstàncies aquestes que no es donen en els presents Autes".

El Ministeri Fiscal afegeix que "les eventuais vulneracions al dret a la jurisdicció en qualsevulla de les seves vessants, per a poder gaudir de l'especial protecció establerta en la Constitució i la Llei Qualificada del Tribunal Constitucional mitjançant el recurs extraordinari d'empara, ha de derivar-se de l'actuació dels poders públics, i no d'eventuals errors o desconeixements dels drets dels professionals lliberals que assegurin la defensa i representació de les persones amb interès directe amb la causa, escollint sota la seva única responsabilitat les línies de defensa que tinguin a bé exercir, amb desestiment o no de l'exercici del dret al recurs de conformitat amb el que estableixen les lleis, no essent de rebut les al·legacions del recurrent relatives a la justificació de la seva inactivitat processal per quan estaria negociant amb els després querellats les possibles indemnitzacions a percebre per raó dels fets d'Autes, tota vegada que això suposaria (...) una vulneració del dret a la jurisdicció del denunciat i del principi de seguretat jurídica, en deixar a l'arbitri del denunciat la possibilitat de prossecució de la causa sense altres elements de valoració diferents als ja coneguts al moment de dictar la resolució d'arxiu de les actuacions".

Per acabar el Ministeri Fiscal recorda que "si certament els terminis legalment establerts són d'obligat compliment, no és menys cert que les conseqüències de les vulneracions al dret a un procés de durada raonable no serà la nul·litat de la resolució adoptada, sinó altres per les que existeixen vies específiques de resarciment en els procediments ordinaris". I afegeix que "si bé el Tribunal Ordinari no respecta els terminis legalment establerts, no es pot parlar d'un retard desproporcionat en dictar la resolució d'apel·lació donada la complexitat de la causa i la durada de casos similars".

En conclusió, el Ministeri Fiscal demana la inadmissió a tràmit de la demanda d'empara per constatar-se una manca manifesta de contingut constitucional en la infracció denunciada.

Fonaments jurídics

Primer

La defensa jurisdiccional de la Constitució, encomanada a aquest Tribunal, té per objecte la tutela dels valors, de les institucions i de les formes reconeguts i establerts per la norma fonamental, i per aquest motiu, no s'hi pot recórrer en empara, sinó en defensa dels valors constitucionals que s'estimin vulnerats. En aquest cas, el dret a la jurisdicció, expressament reconegut a l'article 10 de la Constitució del Principat d'Andorra.

Segon

El dret constitucional esmentat, sobre el qual ja existeix una àmplia doctrina d'aquest Tribunal, no pot considerar-se vulnerat quan els instruments processals posats a disposició de l'interessat per l'ordenament no produeixen el resultat desitjat per aquest perquè els tribunals ordinaris amb competència per jutjar, en virtut de la mateixa Constitució, no consideren apropiada la seva utilització. I no correspon al Tribunal Constitucional apreciar l'aplicació de la legalitat processal que

fan aquests tribunals de l'exercici de la seva funció de jutjar, llevat de l'existència d'una arbitrarietat manifesta, com és la manca de fonamentació de les decisions, cosa que no succeeix en aquest cas, ja que totes les decisions contra les quals s'ha recorregut en empara es fonamenten en l'aplicació de les normes jurídiques escaients i en la seva interpretació motivada.

Tercer

D'acord amb la documentació aportada, no s'aprecia tampoc una dilació significativa en el decurs dels processos de referència que no sigui causada per la mateixa intervenció de la part recurrent ni, contràriament, una indefensió d'aquesta part, la qual cosa no ha de considerar-se en contradicció amb una apreciació judicial prudent dels imperatius d'economia processal i eficàcia en l'administració de la justícia.

Per tot el que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2002-4-RE, interposat per la representació processal del Sr. Manuel Vázquez Belmonte, contra els autes de dates 25 de juny del 2001, 28 de febrer i 30 de maig del 2002, dictats per la batlle d'instrucció i pel president del Tribunal de Corts, respectivament.

Segon

Notificar el present aute a la representació processal del Sr. Manuel Vázquez Belmonte, al president de la Batllia, al president del Tribunal de Corts i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar el present aute, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, pel Tribunal Constitucional, el 9 de setembre del 2002.

Miguel Herrero de Miñón

Philippe Ardant

President

Vicepresident

Miguel Ángel Aparicio Pérez Pere Vilanova Trias

Magistrat

Magistrat

